

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 176/04-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Márie Lovellovej, bytom B., zastúpenej advokátkou JUDr. M. S., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 166/94 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Márie Lovellovej o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2004 doručená sťažnosť Ing. Márie Lovellovej, bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. S., Advokátska kancelária, B., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 166/94.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola odporkyňou v spore „na vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov“, ktorý sa začal podaním návrhu 15. júna 1994 na okresnom súde. Podľa tvrdenia sťažovateľky „... Okresný súd v Banskej Bystrici nekoná bez prietáhov. Prvé rozhodnutie vo veci samej Okresný súd vydal až 11. 3. 2002. Teda po ôsmich rokoch od podania návrhu. Proti tomu rozhodnutiu podal navrhovateľ dňa 9. 5. 2002 odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici Uznesením č. k. 12 Co 1400/02 zo dňa 27. 6. 2002 rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na nové rozhodnutie. Okresný súd v Banskej Bystrici opäť konal vo veci až počas ďalších dvoch rokov a rozhodol vo veci rozsudkom až 5. 5. 2004. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie dňa 22. 7. 2004“.

Sťažovateľka žiadala vysloviť porušenie označeného základného práva, prikázať okresnému súdu konať tak, „aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá“, priznať jej primerané finančné zadostučinenie „v sume 400 000 Sk“ a náhradu trov jej právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetom posudzovanej veci je posúdenie, či okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 166/94 porušil sťažovateľkou označené základné práva.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej

v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 75/04).

Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania s'ťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Na základe uvedeného sa lehota dvoch mesiacov na podanie s'ťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorou sa namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, počíta odo dňa, keď sa s'ťažovateľ mohol o porušení tohto základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je teda v prípade tohto práva vymedzený subjektívne podľa možnosti s'ťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto možnosti je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Ústavný súd pritom prihliada tak na účel tohto základného práva, ako aj na účel predmetnej zákonnej lehoty.

Pokiaľ ide o konkrétne okolnosti rozhodujúce pre plynutie zákonnej lehoty na podanie s'ťažnosti, z obsahu s'ťažnosti s'ťažovateľky vyplýva, že o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu okresného súdu sa s'ťažovateľka dozvedela najneskôr 5. mája 2004, keď okresný súd vo veci vyniesol rozsudok, resp. 26. júna 2004, keď jej bol tento rozsudok doručený. Po tomto dátume s'ťažovateľka žiadny priet'ah v konaní okresného súdu už nenamietala ani neuvádzala. Predmetnú s'ťažnosť však ústavnému súde podala až 13. septembra 2004, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pritom nezistil z obsahu s'ťažnosti s'ťažovateľky žiadnu skutočnosť alebo dôvod na to, aby zákonnú lehotu dvoch mesiacov počítal v danej veci od neskoršieho času, než je čas, keď jej bolo oznámené, resp. doručené uvedené rozhodnutie okresného súdu.

Z týchto dôvodov bolo potrebné jej s'ťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh podaný oneskorene.

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu je predmetom predbežného prerokovania iba rozhodovanie o návrhu vo vzťahu k základným právam alebo slobodám, porušenie ktorých sa namieta. Rozhodnutie o prikázaní vo veci konať, o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a náhrade trov konania požadované sťažovateľkou nadväzuje na rozhodnutie o vyslovení porušenia základných práv a slobôd. Oneskorené podanie sťažnosti však viedlo k tomu, že ústavný súd odmietol celú sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2004